

# The Philosophy of Human Existence in Modern Conditions: Ontological Challenges of the Digital Age, Globalization, and the Ecological Crisis

UDC 130.1

DOI: <https://doi.org/10.15421/172665>**Babina Svitlana<sup>1</sup>**Ph.D., Senior Lecturer, <https://orcid.org/0000-0002-7825-3628>, [olga\\_4112@ukr.net](mailto:olga_4112@ukr.net)**Konotopenko Oleksandr<sup>2</sup>**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0003-3139-4527>**Serediuk Nataliia<sup>3</sup>**Ph.D., Senior Staff Scientist, <https://orcid.org/0000-0003-4822-6159><sup>1</sup>*National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (Kyiv, Ukraine)*<sup>2</sup>*Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Vinnitsa, Ukraine)*<sup>3</sup>*Centre for Humanitarian Education of the National Academy of Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)*

## Abstract.

**Relevance.** Today, modern humans actively interact with neural networks, algorithms, and technologies that interpret space and time, personal freedom, and responsibility in different ways. The substitution of concepts and enthusiasm for innovation create the risk of losing identity and reducing existence to the fulfillment of functional or technocratic parameters. Globalization is trying to turn human existence into a universal model, and environmental crises signal the need to immediately review the interaction between humans and nature and shift the focus from domination to coexistence.

The purpose of the study is to comprehensively understand the transchanges and human existence under the influence of ontological factors of digitalization, globalization, and the ecological crisis, presenting the consequences of their impact on human existence in the context of accelerating social and cultural changes, and outlining the philosophical aspects of the ecological crisis as a challenge to anthropocentric models of the world.

**Results.** The article proves that digital technologies determine new ways of human existence, the specific modes of which are virtual being, hybrid identity, algorithmically mediated being, as well as temporally accelerated and networked being. It is determined that globalization processes force modern humans to be in constant tension, increasing uncertainty in the world by expanding the horizons of their identity. It is stated that the ecological crisis reveals the ontological impossibility of the anthropocentric model of the modern world, since the place of humans in it should be determined not by domination, but by responsible coexistence.

**Conclusions.** It is concluded that to overcome the complex ontological challenge associated with the interaction of digitalization, globalization, and the environmental crisis, an integrative philosophical approach is needed.

**Keywords:** ontological being, digitalization, globalization, ethical crisis, identity, coexistence, philosophical approach

## Філософія буття людини в сучасних умовах: онтологічні виклики цифрової епохи, глобалізації та екологічної кризи

**Бабіна Світлана<sup>1</sup>, Конотопенко Олександр<sup>2</sup>, Середюк Наталія<sup>3</sup>**<sup>1</sup>*Національний технічний університет України «Київський політехнічний університет імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)*<sup>2</sup>*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, (Вінниця, Україна)*<sup>3</sup>*Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України (Київ, Україна)*

## Анотація.

**Актуальність.** Сучасна людина сьогодні активно взаємодіє з неймережами, алгоритмами і технологіями, які по-іншому тлумачать простір і час, особисту свободу та відповідальність. Через підміну понять і захоплення інноваціями виникає ризик втрати ідентичності та зведення існування до виконання функціональних або технократичних параметрів. Глобалізація намагається перетворити людське буття на універсальну модель, а екологічні кризи сигналізують про необхідність негайно переглянути взаємодію людини і природи та перенести акценти з панування на співбуття.

Мета дослідження полягає у комплексному осмисленні трансформацій людського буття під дією онтологічних чинників цифровізації, глобалізації та екологічної кризи, представленні наслідків їх впливів для існування людини в умовах прискорення соціальних і культурних змін та окресленні філософських аспектів екологічної кризи як виклику антропоцентричним соціальним світобудови.

**Результати.** У статті доведено, що цифрові технології визначають нові способи людського існування, конкретними модусами якого є віртуальне буття, гібридна ідентичність, алгоритмічно опосередковане буття, а ще темпорально прискорене і мережеве. Визначено, що глобалізаційні процеси змушують сучасну людину перебувати в постійній напрузі, через розширення горизонтів її ідентичності посилюючи невизначеність у світі. Констатовано, що екологічна криза виявляє онтологічну неспроможність існування антропоцентричної моделі побудови сучасного світу, адже місце людини у ньому має визначатися не пануванням, а відповідальним співіснуванням.

**Висновки.** Зроблено висновок, що для подолання комплексного онтологічного виклику, пов'язаного із взаємодією цифровізації, глобалізації та екологічної кризи, необхідним є інтегративний філософський підхід, у якому міститиметься спільний аналіз технологічних, соціальних і природних вимірів людського існування.

**Ключові слова:** буття людини, цифровізація, глобалізація, етична криза, ідентичність, співбуття, філософський підхід

Стаття надійшла / Article arrived: 09.01.2026 // Схвалено до друку / Accepted: 13.02.2026 // Підписано до друку / Approved for printing: 04.03.2026

**Вступ.**

Світове поширення цифрових технологій, глобалізація, екологічні кризи, а в Україні ще й повномасштабна війна, спричинили суттєві онтологічні зрушення, наслідки від яких не помітити неможливо. Йдеться про те, що сам спосіб існування людини, її розуміння Всесвіту та свого місця у ньому радикально змінилися, а особистість, потенційно автономна та раціональна, сьогодні потребує сторонньої допомоги, щоби могла адекватно розуміти сучасність. Адже віртуальна реальність, породжена цифровою епохою, настільки майстерно імітує дійсність, що інколи важко зорієнтуватися, в якому вимірі буття ми зараз перебуваємо. Те саме стосується також розмитих меж, що проходять між поняттями штучного і природного, тілесного і цифрового. Все ще позиціюючи себе як біосоціальну істоту, людина в XXI столітті починає активну взаємодію з нейромережами, алгоритмами і технологіями, які пропонують зовсім інші уявлення про час і простір, особисту свободу та відповідальність. Через підміну понять і захоплення інноваціями індивід ризикує втратити себе і звести своє існування до виконання функціональних або технократичних параметрів.

Глобалізаційні процеси намагаються перетворити людське буття на універсальну модель, яка практично нівелює ідентичність, а поява часто повторюваних екологічних криз сигналізує про необхідність негайно переглянути взаємодію в межах людина / природа, з акцентом на співбутті, а не пануванні. Окреслені проблеми набувають особливої актуальності у наш час, коли дуже потрібно віднайти способи, як не розгубити сенси існування в умовах сучасних криз.

**Мета** дослідження полягає у комплексному осмисленні трансформацій людського буття під дією онтологічних чинників цифровізації, глобалізації та екологічної кризи, представленні наслідків їх впливів для існування людини в умовах прискорення соціальних і культурних змін та окресленні філософських аспектів екологічної кризи як виклику антропоцентричним моделям світобудови.

**Аналіз попередніх публікацій.** Проблема філософського осмислення людського буття має тривалу дослідницьку історію, однак останні кілька років цей дискурс значно активізувався. Вітчизняні науковці В. Мельник, А. Карась, З. Скринник, О. Борзенко, М. Братасюк, М. Гальченко, Т. Дяк, З. Комаринська, Ю. Копицяк, Т. Панфілова, Л. Рижак, І. Руденко, Н. Савчук, Л. Сафонік, О. Федорчук, О. Шморгун вивчають, які перспективи відкриваються перед людиною, що живе в епоху цифровізації та конструюють впізнаваний образ соціальної свідомості, притаманній масовій свідомості тощо (Перетворення буття людини, 2024). Н. Маринець В. Пугачов, О. Балинська аналізують людське буття крізь призму філософії та вивчають його трансформацію у соціальних, культурних і ціннісних сферах. Фокус

їхньої уваги загострюється на питаннях, в межах яких вони вивчають буттєві форми і структури (Маринець, Пугачов, & Балинська, 2023). Л. Сафонік розглядає поняття життєвого сенсу і показує, що воно є інтегративною основою нашого буття (2016). М. Калганов представляє взаємодію сучасної людини з віртуальною реальністю, яка для нас вже стала повсякденністю. Дослідник говорить про двовекторний вплив віртуальності та констатує, що таку сучасну повсякденність треба детально вивчати, щоб мати можливість запобігати технологічним катастрофам (2023). В. Воронкова, В. Нікітенко досліджують, як виникла цифрова людина і цифрове суспільство, аналізують популярні світові концепції та розробляють рекомендації, як діджиталізувати сучасне суспільство (Воронкова & Нікітенко, 2022). Н. Поліщук (2018) обґрунтовує епоху антропокосмічної інформаційно-високотехнологічної цивілізації та визначає ризики, пов'язані з її утворенням. О. Мороз, І. Саволайнен, М. Козловець переконують, що глобалізація впливає на ідентичність, з одного боку, намагаючись її уніфікувати, а з іншого – змусити до культурного плюралізму (Мороз, Саволайнен & Козловець, 2025). О. Гордійчук (2021) називає глобалізацію невідворотним трансформаційним процесом, що породжує безліч ризиків і загроз. На її думку, взаємодія людини з суспільством і природою має бути відповідальною і ціннісно орієнтованою. Н. Семенюк та Н. Лютко говорять про екологічну безпеку як складову екобезпечного розвитку людства та доводять, що для сучасної науки перспективним є вивчення взаємовідносин між суспільством і природою, що мають базуватися на гуманістичних і моральних цінностях тощо (Семенюк & Лютко, 2024).

**Результати дослідження.**

Проблема буття людини посідає центральне місце в онтологічному дискурсі філософії, оскільки саме через осмислення людського існування розкривається питання сенсу, структури та підстав буття загалом. У класичній філософії онтологія людини формувалася в межах метафізичних систем, що прагнули виявити універсальні та позачасові засади існування.

У античній філософії буття людини осмислювалося передусім у контексті космічного порядку. Наприклад, Платон переконував, що ціль життя – досягти надчуттєвої істини. У розумінні Аристотеля, люди – «розумні тварини», чие буття реалізовує життєва сила, яка рухає організм до гармонії (ентелехії). Середньовічна філософія переносить акцент на теологічний вимір буття людини. У християнській онтології людське існування розглядається крізь призму творіння, гріхопадіння та спасіння. Людина постає як істота, що водночас належить до земного і трансцендентного порядків буття, а її онтологічна повнота визначається відношенням до Бога. Такий підхід посилює ідею залежності людського буття від вищого абсолютного

начала. Філософія Нового часу радикально змінює онтологічну перспективу, висуваючи людину в центр філософського пізнання. У картезіанській традиції буття людини редукується до мислячої субстанції, що закладає підґрунтя для дуалізму тіла і свідомості. І. Кант, своєю чергою, зміщує фокус з онтології як вчення про буття саме по собі до умов можливості людського досвіду, внаслідок чого буття людини осмислюється як феномен, опосередкований апріорними формами пізнання. Водночас у класичній німецькій філософії (Гегель) людське буття інтегрується в процес саморозгортання Абсолютного Духу, де індивідуальне існування набуває сенсу через участь у загальноісторичному розвитку.

Переломним моментом в онтологічному осмисленні людини стає філософія ХХ століття, зокрема феноменологія та екзистенціалізм. М. Гайдеггер здійснює радикальну переінтерпретацію онтології, вводячи поняття Dasein як специфічного способу буття людини, для якого буття є проблемою. Існування отримує назву буття-у-світі, воно обмежене часом і є кінцевим. Екзистенціалісти, зокрема Ж.-П. Сартр, А. Камю, С. К'єркегор і М. Гайдеггер, наполягають на абсурдності людського буття і переконують, що його формують вибір і дія. Постструктуралісти і постмодерністи (М. Фуко, Ж. Дерріда, Ж. Дельоз і Ф. Гваттарі, Ж.-Ф. Ліотар, Р. Барт) визнають людину нестабільним суб'єктом, залежним від дискурсивних практик і владних відносин (Сафонік, 2016). А постгуманізм і трансгуманізм (Д. Гаравей, Р. Брайдотті та Ф. Фукуяма) застерігають від можливої втрати межі між тим, що можна назвати людським, технологічним і природним (Сафонік, 2016).

Як тільки з'явилися цифрові технології, вони одразу стали фундаментальним онтологічним чинником, що визначає нові способи людського буття, конкретні модуси якого пропонуємо розглянути далі:

- віртуальне буття – визначає людське існування поза межами фізичної присутності через соціальні мережі, залучення до онлайн-ігор та метавесесвітів, перетворюючи людину на діяльну і здатну до самопрезентації, що переживає події не тілесно, а за допомогою цифрової репрезентації;

- гібридна ідентичність, що конструює різноманітні форми людського самовираження: Я-офлайн, Я-онлайн, а ще аватари, ніки і профілі, що разом співіснують і взаємодіють;

- алгоритмічно опосередковане буття, за яким людський досвід і наші життєві орієнтири «подаються» нам у, так би мовити, відфільтрованому вигляді, через посередництво рекомендаційних алгоритмів, новинних стрічок, фільтрів і рейтингів;

- темпорально прискорене буття, фрагментарне, кліпове і прискорене, що вже не потребує постійної присутності «тут-і-зараз», допомагає заповнити паузи і тишу, а на кожен дію вимагає миттєвої реакції;

- мережеве буття, сутність якого полягає у істині, що сучасний світ складається не лише із суб'єктів, а й із онтологічно важливих зв'язків (соціальних, інформаційних, комунікативних), у які вони вступають.

Наступна таблиця представить, як нові буттєві виміри змінюють часо-просторові параметри існування, структуру ідентичності та наші з вами способи взаємодії зі світом (Табл. 1).

Табл. 1.

Цифрові технології як онтологічний чинник буття

| Онтологічний вимір | Традиційне людське буття   | Цифрово-трансформоване буття               | Онтологічний зсув                                |
|--------------------|----------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Простір            | Фізичний, локальний        | Віртуальний, доповнений, мережевий         | Розширення буття поза тілесною присутністю       |
| Час                | Лінійний, ритмічний        | Прискорений, фрагментарний, «реальний час» | Зміна екзистенційного переживання темпоральності |
| Ідентичність       | Цілісна, стабільна         | Множинна, гібридна, аватарна               | Розщеплення та конструйованість Я                |
| Присутність        | Тілесна, безпосередня      | Цифрово-опосередкована                     | Заміщення фізичної присутності репрезентацією    |
| Комунікація        | Діалогічна, міжособистісна | Мережева, асинхронна                       | Перевага зв'язків над суб'єктами                 |
| Досвід світу       | Безпосередній              | Алгоритмічно фільтрований                  | Алгоритм як співтворець реальності               |
| Статус людини      | Суб'єкт дії                | Даніфікований профіль                      | Об'єктивація людини через дані                   |

Джерело: складено авторами

Таблиця демонструє, що сконструйовані цифровізацією гібридні, мережеві та алгоритмічні способи існування людини потребують негайного філософського осмислення, щоби вдалося зберегти цілісність людського існування вже сьогодні.

Процеси глобалізації теж суттєво трансформують сучасне людське буття. Вони, за словами О. Мороз, І. Саволайнен та М. Козловець, зменшують географічні та культурні відмінності, формуючи новий рівень світової взаємопов'язаності й взаємозалежності через циркуляцію культурних практик і духовних здобутків, водночас породжуючи низку суттєвих

викликів (Мороз, Саволайнен & Козловець, 2025). З філософського погляду нас цікавитиме, як ситуація з так званим прискоренням часу, ростом суспільно-культурної взаємозалежності та тотальної нестабільності світу впливає на переосмислення людського існування. Як і у випадку з цифровізацією, покажемо у таблиці, як формується суперечлива онтологічна ситуація нашого часу, в якому глобальне співвідноситься з локальним, події і явища швидко змінюються, а наша екзистенційність потребує цілісності (Табл. 2).

Табл. 2.

Глобалізація як онтологічний чинник буття

| Онтологічний вимір         | Прояв глобалізації                              | Онтологічні наслідки для людини                            | Приклади                                                                   |
|----------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Темпоральність буття       | Прискорення соціальних і культурних процесів    | Втрата відчуття тривалості, фрагментація життєвого досвіду | Постійна зміна професій, короткострокові контракти, культура «тут і тепер» |
| Просторове буття           | Зникнення чітких меж між локальним і глобальним | Відчуття викоріненості, нестабільності належності          | Віддалена робота для глобальних компаній без культурної прив'язаності      |
| Ідентичність               | Уніфікація культурних моделей                   | Розмитість і ситуативність ідентичності                    | Орієнтація на глобальні тренди замість локальних традицій                  |
| Соціальні зв'язки          | Мережеві та мобільні форми спільнот             | Ослаблення глибоких міжособистісних зв'язків               | Онлайн-спільноти замість тривалих локальних стосунків                      |
| Свобода і відповідальність | Надіндивідуальні глобальні структури            | Відчуття втрати контролю над власним життям                | Економічні кризи, рішення транснаціональних корпорацій                     |
| Смисложиттєві орієнтири    | Домінування логіки ефективності та успіху       | Редукція буття до функціональної корисності                | Самооцінка через продуктивність і конкурентоспроможність                   |

Джерело: складено авторами

Узагальненням до таблиці стане твердження, що глобалізаційні процеси змушують сучасну людину перебувати в постійній напрузі, адже розширені горизонти її ідентичності лише посилюють невизначеність в світі, де приналежність і включеність постійно протиставляються.

На осмислення буття сучасної людини значний вплив здійснюють також екологічні кризи, які в контексті нашого дослідження розглядати треба значно глибше, ніж поєднання природних катастроф, ризиків техногенного характеру і кардинальних змін клімату. Для нас важливим має стати онтологічний сенс проблеми – порушення самої структури буття людини, що втратила свою автономність, стабільність і панування у світі. Йдеться про те, що людина існує не в природі, а на межі з нею і становище її крихке, невизначене і загрозливе. Прояви його передбачають:

1. Руйнування ілюзії, що світ стабільний, людина може активно змінювати природу, а майбутнє – передбачуване. Адже кліматичні зони, що сьогодні стрімко змінюються і стають причиною зникнення деяких видів живих організмів, а

ще часті пожежі, повені і посухи, що постійно руйнують флору і фауну планети, свідчать про те, що наше існування є вразливим і надто умовним.

2. Трансформацію традиційних відношень між природою та індивідом. З філософського погляду, особистість більше не може панувати над світом, а сконструйовані нею технології хоч і є виявом прогресу, однак несуть загрозу, що може знищити світ.

3. Темпоральний злам, загрозливий для майбутнього, яке вже більше не асоціюється з розвитком, адже не може пояснити випадків вимирання, деградації та незворотності. По суті, ми живемо в режимі відкладеної катастрофи, постійно перебуваючи в стані *eco-anxiety* / екологічної тривожності.

4. Онтологічний діагноз антропоцен. У нашому випадку йдеться не про геологічну епоху, а про новий статус людини як геологічної сили: особистість глибоко у матерії самої планети закарбовує сліди своєї діяльності, стирає межі між природним і штучним та одночасно може бути безсилою і всемогутньою.

5. Екзистенційні наслідки для сучасної людини, які проявляються зростанням тривоги й

екзистенційного страху, потребою переосмислити сенси понять споживання, прогрес і комфорт, появою нових етичних ідентичностей (екологічної відповідальності, мінімалізму, постзростання) тощо.

Можна констатувати, що екологічна криза виявляє онтологічну неспроможність існування антропоцентричної моделі побудови сучасного світу, адже місце людини у ньому має визначатися не пануванням, а відповідальним співіснуванням, що допоможе зберегти не лише наш, а й позалюдський світ. Не випадково Н. Семенюк та Н. Лютко переконують, що екобезпечний розвиток сьогодні постає ключовою світоглядною парадигмою, що спрямовує трансформацію сучасної науково-філософської думки та пропонує

концептуальні засади розв'язання проблем взаємодії людини й природи. За умов глобальної кризи антропо- й техносфери це зумовлює необхідність переосмислення місця людства в біосфері та власних засад життєдіяльності (Семенюк & Лютко, 2024).

Здійснений нами аналіз представив цифровізацію, глобалізацію та екологічні кризи як окремі онтологічні чинники людського буття. Однак, у сучасному житті вони однозначно взаємопов'язані, тому трансформують наше існування комплексно, конструюючи нову екзистенційну ситуацію, що змушує індивіда переглянути свою роль і місце у світі та усвідомити свою відповідальність та умови власного існування. Узагальнимо і унаочнимо їх взаємозв'язок за допомогою ще однієї таблиці (Табл.3).

Табл. 3.

**Взаємодія цифровізації, глобалізації та екологічної кризи для формування нового типу екзистенційної ситуації в сучасному світі.**

| Чинник                                 | Ключовий механізм впливу                      | Онтологічні наслідки для людини                                            | Приклади прояву                                                            |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| <b>Цифровізація</b>                    | Алгоритмізація, віртуалізація досвіду         | Фрагментація буття, множинність ідентичностей, ослаблення тілесності       | Життя в режимі онлайн-присутності, цифрові профілі як форма самореалізації |
| <b>Глобалізація</b>                    | Прискорення та уніфікація соціальних процесів | Нестабільність ідентичності, відчуття викоріненості, ситуативність смислів | Мобільний ринок праці, культурна стандартизація                            |
| <b>Екологічна криза</b>                | Вияв меж антропоцентричного панування         | Онтологічна вразливість, переосмислення відповідальності                   | Кліматичні катастрофи, деградація екосистем                                |
| <b>Цифровізація + глобалізація</b>     | Глобальні цифрові мережі                      | Зміна просторово-часового досвіду буття                                    | Віддалена робота в транснаціональних структурах                            |
| <b>Глобалізація + екологічна криза</b> | Планетарний масштаб наслідків                 | Колективна відповідальність за майбутнє                                    | Глобальні кліматичні угоди                                                 |
| <b>Цифровізація + екологічна криза</b> | Технологічні рішення екологічних проблем      | Амбівалентність прогресу                                                   | «Зелені» технології та зростання енергоспоживання                          |

*Джерело: складено авторами*

Як бачимо, людське існування в сучасних умовах передбачає швидку зміну соціокультурних структур, переводить екологічні проблеми в масштаби планетарних, показує межі техноорієнтованих моделей розвитку і констатує, що, що переосмислення буття є нагальним і актуальним.

**Висновки.**

Проблеми буття людини посідають центральне місце в онтологічному дискурсі філософії, оскільки саме через осмислення людського існування розкривається питання сенсу, структури та підстав буття загалом. Сучасний світ негативно впливає на індивіда, перетворюючи його життя на вразливе і нестабільне. Під впливом цифрових технологій людське розуміння себе змінилося, а разом із ним іншими стали способи формування ідентичності. Виникають нові способи існування, конкретними

модусами якого є віртуальне буття, гібридна ідентичність, алгоритмічно опосередковане буття, а ще темпорально прискорене і мережеве. Нейромережі причетні до того, що наш досвід стає фрагментарним, ми переносимо свої традиційні соціальні відносини у площину віртуальну і стаємо тотально залежними від алгоритмічних систем. Фактично до абсолютної втрати людської автономії лишилося не так багато і якраз філософія має стати тим стримуючим фактором, що допоможе людині переосмислити своє теперішнє існування і не дозволить перетнути межу, за якою вона вже більше не буде вільною.

Глобалізація трансформує наші звичні знання про простір і час, деформуючи відстані і кордони. Зробивши «світ» ближчим, вона, з одного боку, представляє нашу ідентичність нестабільною, а з іншого – дає можливість розглядати соціокультурні взаємозв'язки людського

буття у планетарних координатах. Що ж стосується екологічної кризи, то вона виявляє онтологічну неспроможність існування антропоцентричної моделі побудови сучасного світу, адже місце людини у ньому має визначатися не пануванням, а відповідальним співіснуванням, що допоможе зберегти не лише наш, а й позалюдський світ.

Для того щоб подолати комплексний онтологічний виклик, пов'язаний із взаємодією цифровізації, глобалізації та екологічної кризи, необхідним є інтегративний філософський підхід, у якому міститиметься спільний аналіз технологічних, соціальних і природних вимірів людського існування.

## БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Воронкова, В., Нікітенко, В. (2022). *Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика*. (Монографія). Львів-Торунь: Liha-Pres. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-250-3>
- Гордійчук, О. (2021). Перспективи та небезпеки глобалізації: соціально-філософський контекст. *Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні студії*, 39, 30-37. <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.39.4>
- Калганов, М. (2023). Філософське осмислення взаємодії людини та віртуальної реальності. *Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні студії*, 46, 37-44. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.46.4>
- Маринець, Н., Пугачов, В., & Балинська, О. (2023). Філософія буття людини в сучасних умовах. *Освітній дискурс*, 44(4-6), 52-61. [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44\(4-6\)-5](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44(4-6)-5)
- Мороз, О., Саволайнен, І., & Козловець, М. (2025). Філософські аспекти глобалізації та їхній вплив на культурну ідентичність. *Вісник гуманітарних наук*, 3-4. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14974209>
- Онишук, О. (2021). Екопсихологія в контексті глобальних викликів: нова парадигма мислення і дії. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*, 36(75), 28-34. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.4/04>
- Перетворення буття людини і соціуму в контексті сучасного цивілізаційного розвитку : монографія / за ред. З. Скринник, А. Карася. (2024). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Peretvorennia-buttia-liudyny-i-sotsiumu-za-red.-Skrynnyk-i-Karasia-2024.pdf>
- Поліщук, Н. (2018). Особливості трансформації освіти й духовності в епоху глобалізації та космізації. *Науково-теоретичний альманах Грані*, 21(8), 103-111. <https://doi.org/10.15421/1718107>
- Сафонік, Л. (2016). Буттєвість сенсу людського життя. (Монографія). Львів: ЛНУ імені Івана Франка. URL: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF-%D0%91%D1%83%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%83-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf>
- Семенюк, Н., & Лютк, Н. (2024). Філософія екобезпечного розвитку людства – складова екофілософії людини. *Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні студії*, 56, 115-122. <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.56.13>

## REFERENCES

- Gordiyshchuk, O. (2021). Prospects and dangers of globalization: socio-philosophical context. *Bulletin of Lviv University. Series: Philosophical and Political Studies*, 39, 30-37. <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.39.4>
- Kalaganov, M. (2023). Philosophical understanding of the interaction between humans and virtual reality. *Bulletin of Lviv University. Series: Philosophical and Political Studies*, 46, 37-44. <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.46.4>
- Marynets, N., Pugachov, V., & Balynska, O. (2023). The philosophy of human existence in modern conditions. *Educational Discourse*, 44 (4-6), 52-61. [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44\(4-6\)-5](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.44(4-6)-5)
- Moroz, O., Savolainen, I., & Kozlovets, M. (2025). Philosophical aspects of globalization and their impact on cultural identity. *Bulletin of Humanities*, 3-4. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14974209>
- Onyshchuk, O. (2025). Ecopsychology in the context of global challenges: a new paradigm of thinking and action. *Scientific Notes of V. I. Vernadsky Ternopil National University. Series: Psychology*, 36 (75), 28-34. DOI <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.4/04>
- Polishchuk, N. V. (2018). Features of transformation of formation and spirituality during an epoch of globalization and cosmic. *Scientific and Theoretical Almanac Grani*, 21(8), 103-111. <https://doi.org/10.15421/1718107>
- Safonik, L. (2016). *The essence of human life*: monograph. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv. <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF-%D0%91%D1%83%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D1%81%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%83-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf>
- Semenyuk, N., Lyutk, N. (2024). The philosophy of eco-safe development of humanity – a component of human eco-philosophy. *Bulletin of Lviv University. Series: Philosophical and Political Studies*, 56, 115-122. <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.56.13>
- The Transformation of Human Existence and Society in the Context of Contemporary Civilizational Development*. (Monograph) / Edited by Z. Skrynnyk, A. Karas. (2024). Lviv: Ivan Franko National University of Lviv. URL: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Peretvorennia-buttia-liudyny-i-sotsiumu-za-red.-Skrynnyk-i-Karasia-2024.pdf>
- Voronkova, V., & Nikitenko, V. (2022). *Philosophy of the digital human and digital society: theory and practice*. (Monograph). Lviv-Torun: Liha-Pres. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-250-3>